

ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΘΕΜΑ Συνταγματικού–Διοικητικού Δικαίου – Διοικητικής Δικονομίας.

1. Σε πρόταση νόμου, με τίτλο «Περιορισμοί του δικαιώματος του συνέρχεσθαι στο ιστορικό κέντρο της Αθήνας», που κατέθεσε ο Υπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, στο Α΄ Θερινό Τμήμα της Βουλής, ο Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης, κατέθεσε τροπολογία, σύμφωνα με την οποία:

«1. Τα καταστήματα της Κεντρικής Λαχαναγοράς Ρέντη (Κ.Λ.Ρ.) υποχρεούνται να έχουν έκταση τουλάχιστον 100 τμ και να πληρούν τους εξής 10 όρους: 1...2....3...10....

2. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης και του συναρμόδιου Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα επιβολής των προστίμων από 1.000 έως 20.000 για κάθε παράβαση, που επιβάλλονται μετά από σύμφωνη γνώμη τριμελούς Επιτροπής του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, στην οποία προεδρεύει Δικαστικός Λειτουργός. Για επιτακτικούς λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας, δεν επιτρέπεται να δοθεί αναστολή εκτέλεσης της απόφασης επιβολής προστίμου».

2. Η προβλεπόμενη Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ) υπογράφηκε από τους συναρμόδιους Υπουργούς στις 29-10-2017 αφού περιέλαβε και διάταξη, σύμφωνα με την οποία «Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ρυθμίζονται ειδικότερα τεχνικά και λεπτομερειακά θέματα για την ψύξη και κατάψυξη των κρεάτων». Στη συνέχεια, στις 30-10-2017, η ΚΥΑ κοινοποιήθηκε με δικαστικό επιμελητή σε όλους τους καταστηματαρχες και σε όλους τους επαγγελματικούς συλλόγους των εμπόρων της Κ.Λ.Ρ. Σημειωτέον, ότι ο Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης, αφού είχε προηγουμένως υπογράψει την ΚΥΑ, παραιτήθηκε στις 30-10-2017. Η παραίτησή του έγινε δεκτή από τον Πρωθυπουργό στις 2-11-2017, δημοσιεύτηκε δε στο ΦΕΚ την ίδια ημέρα, ενώ ο συναρμόδιος Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων είχε ήδη από 01-01-2017 μεταβιβάσει τη συγκεκριμένη αρμοδιότητα ελέγχου και εποπτείας της Κ.Λ.Ρ. στον Υφυπουργό του, με

απόφασή του που τοιχοκολλήθηκε στο κεντρικό κατάστημα του Υπουργείου και στην Κ.Λ.Ρ, αφού συντάχθηκε πρακτικό, όπως πρόβλεπε ισχύουσα ειδική διάταξη του Οργανισμού του Υπουργείου.

3.Πενταμελής Επιτροπή του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, σε αυτοψία που έκανε-μετά από καταγγελία- διαπίστωσε 5 από τις προβλεπόμενες στον νόμο παραβάσεις στο κρεοπωλείο που διατηρεί ο Ι.Κ. στη Κ.Λ.Ρ.: 1.Έκταση κρεοπωλείου 99τμ. 2.Έλλειψη της προβλεπόμενης άδειας άσκησης του επαγγέλματος του κρεοπώλη. 3.Μη τήρηση κανόνων κοπής κρέατος. 4.Έλλειψη επαγγελματικού ψυγείου. 5. Περιφερόμενος αδέσποτος σκύλος στο κρεοπωλείο. Ο Ι.Κ. ζήτησε αρμοδίως την έκθεση αυτοψίας, πλην όμως, η Διοίκηση αρνήθηκε να του τη χορηγήσει, με την αιτιολογία ότι στην Επιτροπή αυτή μετέχει και ιδιώτης και ότι επομένως η έκθεση αυτοψίας της Επιτροπής δεν είναι διοικητικό έγγραφο και πάντως, ότι εμπίπτει στα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα που δεν κοινοποιούνται, διότι περιέχει τα ονοματεπώνυμα, τις διευθύνσεις, τους αριθμούς κινητών τηλεφώνων και τις επαγγελματικές ιδιότητες των μελών της Επιτροπής. Ομοίως, η Διοίκηση αρνήθηκε να του χορηγήσει αντίγραφο της καταγγελίας, διότι ο καταγγέλλων ζήτησε να τηρηθεί η ανωνυμία του.

4.Η προβλεπόμενη στην κατατεθείσα και ψηφισθείσα τροπολογία Επιτροπή επιβολής προστίμων, συγκροτήθηκε από έναν Εφέτη, τον Γενικό Δ/ντη του Υπουργείου και τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας, χωρίς να οριστούν αναπληρωματικά μέλη. Συνεδρίασε στις 03-12-2017, χωρίς την παρουσία του Γενικού Δ/ντή, ο οποίος είχε συνταξιοδοτηθεί στις 05-09-2017 και δεν είχε ακόμη αντικατασταθεί και εισηγήθηκε την επιβολή προστίμου 50.000 ευρώ, δηλαδή 10.000 ευρώ, για κάθε παράβαση. Οι συναρμόδιοι Υπουργοί, με απόφασή τους, που κοινοποιήθηκε στον Ι.Κ. στις 31-12-2017, στο πλαίσιο της χρηστής διοίκησης και της αρχής της επιείκειας, του επέβαλαν τελικά πρόστιμο 25.000 ευρώ, δηλαδή 5.000 ευρώ για κάθε παράβαση.

5.Κατά της απόφασης επιβολής προστίμου, ο Ι.Κ. κατέθεσε στις 10-01-2018 ιεραρχική προσφυγή στους συναρμόδιους Υπουργούς, ζητώντας να μηδενιστεί το πρόστιμο και αφού δεν έλαβε απάντηση μέχρι τις 10-04-2018, κατέθεσε στις 10-06-2018, στο ΚΕΠ της πλατείας Συντάγματος, προσφυγή και αίτηση αναστολής κατά της απόφασης επιβολής προστίμου που απευθυνόταν

στο Πρωτοδικείο Αθηνών, προβάλλοντας μεταξύ άλλων, ότι έχει έννομο συμφέρον να ακυρωθεί η απόφαση, ότι δεν κλήθηκε να διατυπώσει τις απόψεις του για τις παραβάσεις που διαπιστώθηκαν από την Επιτροπή και ότι δεν τηρήθηκε η αρχή της αναλογικότητας, τουλάχιστον για την παράβαση της απαιτούμενης έκτασης του καταστήματος (99τμ αντί 100τμ), ενώ παρέμβαση υπέρ αυτού, άσκησε ο φίλος του Κ.Κ., κρεοπώλης στην Κ.Λ.Ρ., το κατάστημα του οποίου είχε τις ίδιες παρατυπίες, πλην όμως, δεν είχε υποστεί ακόμη έλεγχο.

Διαβάστε προσεκτικά το κείμενο και σχολιάστε όλα τα θέματα συνταγματικού δικαίου, διοικητικού δικαίου και διοικητικής δικονομίας που τίθενται.

Προσοχή:

- Κάθε θέμα που εντοπίζετε είναι αυτοτελές και πρέπει να απαντηθεί ανεξάρτητα από την απάντηση που δόθηκε σε προηγούμενο θέμα. Τυχόν απαράδεκτα δεν εμποδίζουν την περαιτέρω εξέταση των άλλων ζητημάτων.

ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΘΕΜΑ Αστικού- Εμπορικού Δικαίου

Ο (Α) ασκεί εμπορική δραστηριότητα ως ομόρρυθμος εταίρος της εταιρείας (Ε) από κοινού με τους (Β) και (Γ), επίσης ομόρρυθμους εταίρους της (Ε). Υπό την ιδιότητά του αυτήν ο (Α) συνομολογεί με την τράπεζα (Τ) τη χορήγηση πίστωσης με ανοικτό αλληλόχρεο λογαριασμό ύψους 100.000 ευρώ, υπογράφοντας για τον σκοπό αυτόν σχετικές συμβάσεις. Προς εξασφάλιση της πίστωσης η (Τ) εγγράφει προσημείωση υποθήκης σε ακίνητο ιδιοκτησίας του (Α). Στην εταιρική σύμβαση προβλέπεται ότι ο (Α) ευθύνεται κατά το 1/2 για τα εταιρικά χρέη και καθένας από τους (Β) και (Γ) ευθύνεται κατά το 1/4 για τα εταιρικά χρέη.

Ο (Α) ασκεί επίσης ατομικά εμπορική δραστηριότητα, ανταγωνιστική προς εκείνη της (Ε). Μόλις πληροφορούνται το γεγονός αυτό οι (Β) και (Γ) αποφασίζουν να αποκλείσουν τον (Α) από την (Ε).

Ο (Α) αποβιώνει αδιάθετος χωρίς εξ αίματος συγγενείς.

ΕΡΩΤΑΤΑΙ:

- 1) Δεσμεύεται η (Ε) έναντι της (Τ);
- 2) Ευθύνονται οι (Α), (Β) και (Γ) έναντι της (Τ); Μέχρι ποιο ποσό ανέρχεται η ευθύνη καθενός έναντι της (Τ) και στις μεταξύ τους σχέσεις;
- 3) Μπορεί η (Τ) να στραφεί κατά του (Α) μετά την τυχόν αποχώρησή του από την (Ε); Μπορεί η (Τ) να ικανοποιηθεί προνομιακά επισπεύδοντας αναγκαστική εκτέλεση επί του προσημειωμένου ακινήτου ιδιοκτησίας του (Α); Υπό ποιά προϋπόθεση;
- 4) Μπορούν οι (Β) και (Γ) να αποκλείσουν τον (Α) από την (Ε); Ποιες άλλες αξιώσεις έχουν οι (Β) και (Γ) κατά του (Α);
- 5) Ποιος κληρονομεί τον (Α) και υπό ποιές προϋποθέσεις; Ποια η ευθύνη του κληρονόμου για τα χρέη του (Α);

ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΘΕΜΑ Πολιτικής Δικονομίας.

Ο Α, μοναδικό τέκνο του Κ, κατοίκου Αθηνών κατά τον χρόνο του θανάτου του, άσκησε στο Μονομελές Πρωτοδικείο Πατρών, εντός του έτους 2016, κατά των Β και Γ αγωγή με αίτημα: (α) Την αναγνώριση της ακυρότητας ιδιόγραφης διαθήκης του Κ, που δημοσιεύθηκε νομίμως εντός του έτους 2016, με την οποία ο τελευταίος εγκαθιστούσε κληρονόμους τους εναγόμενους, κατά το 1/2 εξ αδιαιρέτου στον καθένα, επί ενός ακινήτου αξίας 300.000 ευρώ, που βρίσκεται στην Πάτρα και αποτελούσε το μοναδικό στοιχείο της κληρονομίας, για τον λόγο ότι όλο το περιεχόμενο της διαθήκης δεν γράφτηκε και δεν υπογράφηκε με το χέρι του διαθέτη (1718, 1721 ΑΚ). (β) Την αναγνώριση του εξ αδιαθέτου κληρονομικού δικαιώματός του επί της κληρονομίας του Κ, που αντιπποιούνταν οι εναγόμενοι υποστηρίζοντας ότι είναι κληρονόμοι από τη διαθήκη, και (γ) την απόδοση από τους εναγόμενους, κατά το ποσοστό 1/2 εξ αδιαιρέτου ο καθένας, του ακινήτου που προαναφέρθηκε και το κατακρατούσαν ως κληρονόμοι οι εναγόμενοι κατά τον χρόνο ασκήσεως της αγωγής (1871 ΑΚ).

Το πρωτοβάθμιο δικαστήριο, δικάζοντας αντιμωλία των διαδίκων κατά την προσήκουσα τακτική διαδικασία, με την απόφασή του έκρινε την αγωγή παραδεκτώσ ασκηθείσα, ορισμένη και νόμω βάσιμη, μετ' εκτίμηση δε των αποδείξεων, την δέχθηκε ως κατ' ουσία βάσιμη, ως προς όλες τις βάσεις και αιτήματά της, με την αιτιολογία ότι οι εναγόμενοι δεν απέδειξαν την εγκυρότητα της διαθήκης και επομένως η διαθήκη ήταν άκυρη και, συνακολούθως, ο ενάγων ήταν εξ αδιαθέτου κληρονόμος και μπορούσε να ζητήσει την αναγνώριση του κληρονομικού του δικαιώματος και την απόδοση του ακινήτου.

Ο Β δεν άσκησε έφεση κατά της πρωτοδίκου αποφάσεως και η σχετική προθεσμία παρήλθε άπρακτη.

Ο Γ άσκησε εμπροθέσμως κατά του Α έφεση, με ξεχωριστό δικόγραφο, προβάλλοντας τους εξής λόγους: (α) Εσφαλμένη απόρριψη της πρωτοδίκως υποβληθείσης ενστάσεώς του περί ελλείψεως κατά τόπο και καθύλη αρμοδιότητας του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου.(β) Η αγωγή έπρεπε να απορριφθεί ως απαράδεκτη, διότι ως προς το δεύτερο αίτημά της δεν είχε

γραφεί στα οικεία βιβλία και ως προς το τρίτο αίτημά της ήταν αόριστη και ανεπίδεκτη δικαστικής εκτιμήσεως, διότι ο ενάγων δεν επικαλέσθηκε πράξη αποδοχής της κληρονομίας και μεταγραφή της. (γ) Για εσφαλμένη κατανομή του βάρους αποδείξεως, διότι ο ενάγων έπρεπε να αποδείξει ότι η διαθήκη δεν γράφηκε και δεν υπογράφηκε από τον διαθέτη. (δ) Για εσφαλμένη εκτίμηση των αποδείξεων εν γένει.(ε) Ο Α ισχυρίσθηκε κατ' ένσταση ότι η έφεση του Γ ήταν απορριπτέα ως απαράδεκτη, διότι δεν στρεφόταν και κατά του ομοδίκου του Β, αλλά ούτε ο τελευταίος κλητεύθηκε στην κατ' έφεση δίκη.

Το εφετείο, απέρριψε τον ανωτέρω ισχυρισμό του Α και τους λόγους εφέσεως του Γ και την έφεσή του στο σύνολό της.

Ερωτήματα:

1) Ήταν βάσιμοι οι υπό στοιχεία (α), (β) και (γ) λόγοι εφέσεως του Γ και ο υπό στοιχείο (ε) ισχυρισμός-ένσταση του Α, ή ορθώς απορρίφθηκαν από το εφετείο ;

2) Μπορούσε το εφετείο στο πλαίσιο της εφέσεως του Γ να ερευνήσει αυτεπαγγέλτως το ορισμένο της αγωγής, να εξαφανίσει την πρωτόδικη απόφαση και να απορρίψει την αγωγή ως απαράδεκτη λόγω αοριστίας, αν αυτή ήταν πράγματι αόριστη;

3) Εάν το εφετείο έκανε δεκτή την έφεση του Γ, για τον λόγο ότι κατ' εσφαλμένη εκτίμηση των αποδείξεων κρίθηκε πρωτοδίκως η διαθήκη άκυρη, ενώ ήταν έγκυρη, εξαφάνιζε την πρωτόδικη απόφαση και απέρριπτε την αγωγή ως κατ' ουσία αβάσιμη, συνέτρεχαν εν προκειμένω οι προϋποθέσεις (και ποιες είναι αυτές;) για να ισχύσει η απόφασή του και υπέρ του Β ; ».